

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03.06.2024
Sayı : 640

10/1475

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, ne yazık ki iş cinayetleriyle anılan bir ülke oldu. İş güvenliğinde sınıfta kalan ülkemizde bilimsel ölçütlerden hareket edilerek kamusal bir işçi sağlığı ve güvenliği sisteminin halen yaşama geçirilmemiş olmasının sonuçlarını, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi raporları gösteriyor. Türkiye’de 2023 yılında 1932 işçi, 2024 yılının ilk üç ayında ise en az 425 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirirken; İliç'teki maden ocağında yaşanan katliamda göçük altında kalan 9 emekçi kardeşimizden, araştırma önergesinin sunulduğu an itibariyle 5'inin cenazelerine dahi ulaşamamıştır. İş cinayetlerinin esas sorumluları yargılanmıyor; devlet gerekli denetimleri yapmıyor, şirketler gerekli önlemleri almıyor. Tüm bunlar, insan yaşamının ne kadar değersiz görüldüğünü ortaya koyuyor. İşyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması bir tercih değil zorunluluk ve temel bir insan hakkıdır.

Kanayan bir yara haline gelen, küçük çocukların dahi yaşama veda ettiği acı olayların sona ermesi, iş cinayetlerinin bitirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 03.06.2024

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizdeki iş cinayetleri tam anlamıyla evlerin, ocakların yıkılmasına, ailelerin yaşamları boyunca travmalara maruz kalmasına neden olmaktadır. İş cinayetlerinde gerçek sorumluların perdelenerek önlem almayan şirketler ve yetkililerin yerine daha çok mühendislerin ya da işçilerin yargılandığı bir süreci yaşıyoruz. Geçen yıl Şirvan'da yeraltı bakır madeninde yaşanan göçük sonrası hazırlanan bilirkişi raporunda yaşamını yitiren iki maden mühendisinin asli kusurlu olarak suçlandığı biliniyor. Ölü insanlara bile şirketlerin ya da devletin almadığı önlemlerin suçu yüklenmektedir.

İliç Maden Faciası'nda da görüldüğü üzere bilirkişi raporlarında ve savcılık tarafından yapılan işlemlerde sahadaki mühendisler gözaltına alınarak asli kusurlu olarak suçlanırken, yönetim kurulu ve genel müdürü temsilen görevlendirilen işveren vekili de tali kusurlu olarak belirlenmiştir. Maden işletmesi ve cevher hazırlama ve zenginleştirme tesislerini denetlemekle görevli bakanlıklar bilirkişi raporu ve savcılık tutanaklarında yer almamıştır.

İşçilerimizin cinayete kurban gitmemesi adına önlem alınması için gerekli bütçeyi sağlayacak kişi ya da tehlike durumunda işi durduracak ya da yavaşlatacak fiili yetkili şirket yönetim kurulu ya da işveren/işveren vekilidir. Şirketlerin önlem almadığı durumlarda da gerekli işlemleri yapmak bakanlıkların sorumluluğundadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı; işletmelerde işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına uygun bir şekilde çalışıp çalışılmadığının denetimini ve takibini yapmakla

görevlidir. Ayrıca çocuk işçi çalıştırılmaması için gerekli düzenlemeleri de yapmak durumundadır. Örnek vermek gerekirse AKP iktidarı döneminde en az 2050 madencinin iş cinayetlerinde ölmesi bakanlığın etkin önlem almadığını açıkça göstermektedir. İliç, Soma, Elbistan, Kozlu, Ermenek ve diğer tüm maden kazaları tekil bir sorun değil, AKP iktidarı tarafından yaratılan bir sistem sorunudur. Madenleri denetlemeyen bakanlıklar, önlem almayan şirketler bu kazaların asıl sorumlularıdır ve yargılanmalıdır. İliç'teki olay sonrası ifadeler de göstermiştir ki İliç faciası uzun süredir geliyorum demiş ve önlem alınmamış, üretim durdurulmamıştır.

Ne yazık ki; insanların çalışırken ölmesine adeta izin verilen, yol gösterilen bir ülke haline geldik. Öyle ki; Erzincan-İliç'te siyanürlü toprağın kaymasının ardından ve üstelik yeni kayma riski olmasına rağmen taşeron şirketin cevher ve taşları belirlenen yere taşımakla görevli işçilerin işini değiştirerek, siyanürlü toprağın sevkiyatını yapmalarını istediği, aksi halde işçilere belge imzalatılarak ya işten çıkarıldığı ya da ücretsiz izne gönderildiğini bile yaşadık.

Mesela felaketin ardından Bakanlığın bu konuda bir çalışma yapıp yapmadığı bilinmemektedir.

Av. Mahmut Tuna
Sarıyerçe Mithatlı

A. Tuncay ÖZKAD
İzmir M.

Av. Serdar Erdem Kılıç
İzmir M.

Veli Ağababa
Nababze M.

Semra DİNGER
Ankara M.
İzmir

Av. Servet Mullaoglu
Hutay M.

Jale Nur SÜLLÜ
ESKİŞEHİR M.

Emrah
M. P. M. M. *
CUMHURİYET PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

640 Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi